

Przygotowanie tekstu pracy przeznaczonej do druku

Wytyczne dotyczące przygotowania tekstu pracy przeznaczonej do druku w Wydawnictwie Uczelnianym Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Arkusz wydawniczy: arkusz autorski + wszystkie informacje niebędące twórczością autora.

Arkusz drukarski: 16 stron druku (format A5 lub B5) bez względu na ich zadrukowanie.

Formatka: 1 strona przeznaczona do druku.

Strona obliczeniowa: 1800 znaków graficznych (łącznie ze spacjami).

Skład: tekst należy składać 12-punktową czcionką Times New Roman na kartce formatu A4, z zachowaniem interlinii (półtora wiersza) i marginesami 2,5 cm z każdej strony.

RYCINY I PODPISY POD RYGINAMI

Wszystkie ryciny (rysunki, wykresy i fotografie) powinny być opatrzone kolejną numeracją i podpisem objaśniającym oznaczenia elementów rysunku. W przypadkach uzasadnionych merytorycznie, jeżeli elementy ryciny są objaśnione w tekście z powołaniem się na odpowiednie oznaczenia, w podpisie można objaśnienia nie powtarzać. Podpisy należy składać mniejszą czcionką, jednakową w obrębie całego dzieła, w odległości co najmniej 6 pkt od dolnej krawędzi ryciny. Na końcu podpisu nie stawia się kropki; należy również unikać stawiania kropek w tekście podpisu (w niezbędnych przypadkach stosować średnik). Ryciny powinny być opatrzone pełną informacją oraz adnotacją bibliograficzną o źródle.

TABELE SŁOWNO-LICZBOWE I TABLICE

Nazwę **tablica** należy stosować (jednolicie w obrębie jednej książki), jeżeli występują w niej również zestawy ilustracji; dla zestawów słowno-liczbowych stosować nazwę **tabela**. Tablice i tabele należy opatrywać tytułami. Jeżeli autor powołuje się w tekście na tablice, należy je również opatrzyć numerami. Oznaczenia należy podać cyframi arabskimi, stosując numerację ciągłą w obrębie całego dzieła lub większej jego partii (np. tomu). Jeżeli w danym dziele partie tekstu oznacza się numeracją cyfrową wielorzędową, podobną numeracją można objąć również tablice; w numerze tablicy powtarza się wówczas numer rozdziału, do którego się ona odnosi (np. tablice do rozdziału 4 oznacza się w sposób następujący: Tablica 4.1, Tablica 4.2, Tablica 4.3...). Krótkie objaśnienia, dotyczące poszczególnych elementów tablicy, należy wydzielać w formie przypisów umieszczonych pod nią. Pod każdą tablicą i tabelą należy umieścić pełną informację o źródle, z którego pochodzi jej treść. Tabele i tablice składać czcionką o 1 pkt mniejszą od tekstu zasadniczego.

ANEKSY

Aneksy dodane przez autora należy umieszczać przed wykazem literatury. Aneksy należy opracowywać jak oddzielne teksty, stosując te same zasady ogólne, które obowiązują przy opracowywaniu tekstu głównego.

ELEMENTY TEKSTU

Imiona i nazwiska cytowane w tekście należy podawać w całym dziele według jednolitej zasady; dotyczy to zwłaszcza stosowania oryginalnej lub spolszczonej formy imienia i nazwiska. Imiona i nazwiska pisane w oryginalnej formie w alfabecie niełacińskim zaleca się podawać w transliteracji. Powołania na literaturę umieszczać w nawiasach okrągłych – nazwisko (-a) + rok lub tytuł + rok (od najstarszej pozycji). Jeżeli autorów jest trzech i więcej, podawać nazwisko pierwszego autora z dopiskiem: i in., np. (Sikorski i in. 2012; Zawadzki 2013).

Daty. W cyfrowych zapisach dat należy stosować jednolicie w obrębie książki cyfry arabskie oraz jednakowe znaki interpunkcyjne (np. 18.05.1994 r.).

Objaśnianie skrótów. Skróty nieprzyjęte ogólnie, mogące budzić wątpliwości lub ustalone specjalnie dla danego dzieła, należy objaśnić w wykazie skrótów. Jeżeli skróty występują tylko we fragmencie dzieła lub wymagają szerszego omówienia, można je objaśnić w samym tekście lub w przypisach u dołu stronic, na których występują po raz pierwszy.

Powiązanie tekstu z przypisami. Tekst można łączyć z przypisami za pomocą odnośników (odsylaczy) umieszczonych po wyrazach, wyrażeniach lub zdaniach, do których przypisy się odnoszą.

Wyróżniane elementy tekstu. W tekstach należy wyróżniać znaki matematyczne i logiczne oraz oznaczenia i terminy specyficzne dla danej dyscypliny naukowej. Ponadto można wyróżniać np. wtrącone wyrażenia obce, nazwiska, tytuły cytowanych dokumentów oraz fragmenty tekstu lub terminy, na które autor chce zwrócić uwagę czytelnika.

Rodzaje wyróżnień. Wymienione elementy tekstu można wyróżniać przez stosowanie pisma pochylego, spacjowania, pisma półgrubego, kapitalików.

SPIS TREŚCI

Spis treści powinien uwzględniać tytuły wszystkich części książki (przedmowa, wstęp krytyczny, wykaz ilustracji, załączniki, aneksy) oraz wszystkich partii tekstu (rozdziały, podrozdziały itp.) wraz z numerem pierwszej stronicy danej części lub partii. W wypadku wielostopniowego podziału tekstu można pominąć tytuły partii czwartego rzędu i następnych. Sformułowania użyte w spisie treści muszą być identyczne ze sformułowaniami zawartymi w tekście. W spisie treści dzieł zbiorowych należy również podać nazwiska autorów poszczególnych partii tekstu. Hierarchię tytułów części składowych książki i partii tekstu zaznacza się układem graficznym oraz zróżnicowaniem odmian i stopni pisma.

WZORY

Symbole matematyczne stosowane we wzorach muszą być jak najprostsze i używane konsekwentnie w całej pracy. Wszelkie oznaczenia literowe (oprócz stałych matematycznych) powinno się objaśniać w pierwszym miejscu ich występowania, chyba że uwzględnia je spis oznaczeń. Wzory i równania matematyczne (oprócz prostych wyrażeń pomocniczych) umieszcza się w osobnym wierszu i traktuje jako integralną część zdania, pozostającą z nim w związku logicznym. Po wzorach wyodrębnionych z tekstu można stosować interpunkcję, chyba że zmienia to ich sens. Proste wyrażenia ułamkowe, pozostawione w tekście, należy pisać, stosując kreski skośne, a nie kreskę ułamkową. Wzory otrzymują numerację ciągłą w obrębie całej książki. Można je również numerować w obrębie rozdziału (a nie podrozdziału), nadając im numer dwuczęściowy (pierwsza część to numer rozdziału, a druga – kolejny numer wzoru w rozdziale); dotyczy to dzieł, w których zastosowano numerację liczbową wielorzędową. Wzory numeruje się cyframi arabskimi i ujmuje w nawiasy okrągłe. Numer wzoru umieszcza się po jego prawej stronie, przy końcu kolumny. Grupom wzorów jednorodnych i układom równań przypisuje się jeden numer umieszczany na wysokości środkowego wiersza. Wzory wielowierszowe niemające charakteru jednorodnego otrzymują numerację na wysokości ostatniego wiersza.

BIBLIOGRAFIA ZAŁĄCZNIKOWA

Opisy bibliograficzne w tekście podaje się: w systemie **autor – rok** (tzw. Harvard system) lub w systemie **autor – numer** (tzw. Vancouver system).

Bibliografię szereguje się alfabetycznie albo według kolejności cytowań.

W **SYSTEMIE VANCOUVER** (autor – numer) należy, powołując się na prace innych autorów, w nawiasach kwadratowych podawać numery odpowiadające numerom pozycji zamieszczonych w bibliografii załącznikowej.

Opisując książki indywidualnych autorów, trzeba uwzględnić kolejno: nazwiska i inicjały imion autorów, tytuł książki, oznaczenie kolejnego wydania, numer tomu (części), miejsce wydania, wydawcę, rok wydania, liczbę tomów (jeśli opisuje się nie jeden tom, lecz całość książki wielotomowej), numer strony (w razie cytowania) oraz ISBN.

Przykład: Miodek J., *Słownik ojczyny polszczyzny*, Wrocław, Wydawnictwo Europa 2002, ISBN 83-87977-92-6.

W opisie prac zbiorowych należy podać kolejno: tytuł książki, inicjały imion i nazwisko redaktora naukowego, oznaczenie kolejnego wydania, numer tomu (części), miejsce wydania, wydawcę, rok wydania, liczbę tomów (w wypadku opisywania całości książki wielotomowej), numer strony (w razie cytowania) oraz ISBN.

Przykład: *Chemia żywności*, red. Z. Sikorski, Warszawa, PWN 2002, s. 25, ISBN 53-22468-32-4.

Przygotowując opis referatów i artykułów ze zbiorów prac, trzeba uwzględnić kolejno: nazwisko i imiona ewentualnie inicjały imion autora, tytuł referatu, formułkę „in:” lub „w:”, autora dokumentu macierzystego, tytuł całości zbioru prac, oznaczenie kolejności wydania, numer tomu (części), miejsce wydania, wydawcę, rok wydania, numery stron pierwszej i ostatniej.

Przykład: Michnikowski M., Systemy wspomaganie decyzji, w: *Informatyka medyczna*, red. R. Rudawski, Warszawa, PWN 2003, s. 97–116.

Opisując artykuły, zamieszczone w czasopismach i innych wydawnictwach ciągłych, uwzględnia się nazwiska i inicjały imion autorów, tytuł artykułu, nazwę czasopisma lub innego wydawnictwa ciągłego, rok wydania, numer rocznika, numer zeszytu, numer strony pierwszej i ostatniej.

Przykłady:

1. Wierzbička A., O metodach opisu języka wyrazów, *Język Polski*, 1964, t. 44, z.1., s. 12–20.
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych w zakładach produkcyjnych lub wprowadzających do obrotu środki spożywcze. DzU z 1 maja 2004 r., nr 104, poz. 1096.

Dopuszcza się pomijanie oznaczeń części wydawnictwa ciągłego. Należy wówczas numer zeszytu ująć w nawias okrągły i umieścić bez spacji po numerze rocznika (tomu).

W opisie prac niepublikowanych umieszcza się: nazwiska i inicjały imion autorów, tytuł, określenie rodzaju pracy (np. praca doktorska), informację o tłumaczeniu (w opisie przekładu), nazwę instytucji (w której wykonano pracę) i jej siedzibę, rok opracowania, informację o technice wykonania, nazwę instytucji lub osoby przechowującej pracę (jeśli jest inna niż instytucja, w której wykonano pracę).

Przykład: Talar J., *Komputerowy model wspomaganie operacyjnych decyzji technologicznych*, praca doktorska, Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Metalurgii, Kraków 2003 [niepublikowana].

HARVARD SYSTEM (autor – rok) wymaga każdorazowo po odwołaniu się do publikacji innego autora podania w tekście zasadniczym – w nawiasie kwadratowym bądź okrągłym – nazwy tego autora i roku wydania jego pracy. Pozycje bibliografii załącznikowej w systemie harwardzkim szereguje się alfabetycznie wg nazwisk autorów, a prace jednego autora – wg lat wydania – od najstarszych do najnowszych.

Przykłady:

1. Miodek J., 2002, *Słownik ojczyny polszczyzny*, Wrocław, Wydawnictwo Europa, ISBN 83-87977-92-6.

2. Michnikowski M., 2003, Systemy wspomaganie decyzji, w: *Informatyka medyczna*, red. R. Rudawski, Warszawa, PWN s. 97–116.
3. Turski w., 1972, Projektowanie oprogramowania systemów liczących, w: *Projektowanie maszyn i systemów cyfrowych. Materiały z Ogólnopolskiego sympozjum*, Warszawa 2–5 czerwca 1971, Warszawa, PWN, 28–37.
4. PN-ISO 6579. 2003. *Ogólne zasady wykrywania pałeczek Salmonella*.

Przykładowy zapis publikacji elektronicznych:

Bobińska M., Ryzykowny kurs, *Gazeta Prawna* 3 czerwca 2002, <http://archiwum.info.pl.jpg/indeks...>, dostęp: 7 czerwca 2002.

Bibliografię należy umieszczać po tekście głównym i uzupełniających go materiałach (np. po aneksie, załącznikach), a przed streszczeniami obcojęzycznymi.